

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

• raznačalu v Clevelandu, za celo leto.....	\$1.50
• 6 mesecov.....	\$1.00
• pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....	\$1.50
• 6 mesecov.....	\$0.80
• Zdajne države za celo leto.....	\$2.00
• 6 mesecov.....	\$1.20
• 6 mesecov.....	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemsko države:	\$1.50
za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecov.....
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ŠESTI TESEN VOJNE

Šesti teden vojne nam je odkril Hitlerja v čudovitem stanju samovaranja. Če ne bi bil položaj tako strašno resen, bi se moglo njegov nastop označiti za grotesken, da, naravnost komičen. Po vsej priliki nacistični diktator noče sam sebi priznati obupnega položaja, v katerega je spravil Nemčijo s svojo usodepolno politiko.

Kaj dela zdaj Hitler? On grozi Angliji in Franciji za slučaj nadaljevanja vojne. Dobro informirani čitatelj se mora prijeti za glavo, toda kljub temu je res. Poročila iz Berlina naznanjajo: "Zunanji urad zagotavlja, da Hitler sedanjega zadržanja zapadnih sil ne bo več dolgo potrežljivo prenašal. V prihodnjih dneh bo postavil vlade v Londonu in Parizu pred alternativo: ali morajo sprejeti njegove mirovne predloge, ali pa se morajo resno pripraviti na vojno."

Morda norcu iz Berchtesgadena res še ni popolnoma jasno, da je ura udarila in da sta Anglija in Francija vendar ž njim že v vojni, in sicer v vojni, iz katere mu ni izhoda in izbega. O tem dejstvu ne more biti danes več nobenega dvoma. Čeprav ni bilo na zapadni fronti še nobenih velikih krvavih bitk in nobenih masnih napadov iz zraka, sta Anglija in Francija trdno odločeni, da ne odnehati prej, dokler ne pokončata Hitlerja in njegovega nasilnega sistema. Pod temi okoliščinami se zdi Hitlerjeva grožnja danes, ko sta Anglija in Francija že šesti teden s Hitlerjem v vojni, da bo pričel proti njima vojno, kot izrodek duševno bolnega človeka. Winston Churchill je v svojem govoru, ki ga je imel po radiu, jasno in razločno povedal, da je Hitler sicer določil datum vojnega pričetka, datum miru pa bosta določili Anglia in Francija.

Stara politika blufa ne deluje več. Danes je jasneje kakor kdajkoli prej, da za Hitlerjevimi grožnjami ne tiči moč, marveč obup. Hitler grozi še vedno zaveznikom s svojimi navideznimi pobratimi. Grozi z Rusijo, z Italijo, z Japonsko. Vse to pa je brezpomembno čekanje. To je grožnja malega paglavca, ki grozi s svojim velikim bratom, ki sploh nima najmanjšega namena, stopiti v akcijo. Ako nacistično časopisje danes grozi, da se bodo ob strani Nemčije kmalu borile Rusija, Italija in Japonska, ni to nič drugega kakor pobožne želje nacistov, ki pa nimajo z resnično realnostjo ničesar skupnega.

V resnicu je danes Nemčija v tej svoji vojni še vedno sama; — strašno sama in zauščena. Hitlerjeva politika zavezništva se je naravnost grozno izjavilna. In prav to dejstvo je najgloblji vzrok njegove sedanje "mirovne ofenzive," njegove politike obupa in popolne brezglavosti.

Hitler je poslal Ribbentropa zopet v Moskvo, kjer naj bi izprosil za Nemčijo vojaško ali kakršno koli pomoč. Ribbentrop se je vrnil v Berlin s praznima rokama. Nato je Hitler ponovno naprosil Mussolinija za vojaško pomoč in intervencijo, katero bi mu moral Italija na podlagi njene pogodbe z Nemčijo dati. Toda Mussolinijev minister zunanjih zadev, ki se je zadržal samo osemnajst ur v Berlinu, je prinesel Hitlerju iz Rima tudi popolnoma negativen odgovor. In od Japonske, ki je sprva nastavljala voljno uho Hitlerjevemu antiboljševškemu pridiganju, tudi nima pričakovati pomoči, ko je moral Japonska z ogroženjem spoznati, da je Hitler naredil v praksi baš nasprotno onega, kar je pridigoval, ko se je zvezal z Rusijo, proti kateri je izmamil nekaj mesecov prej Japonsko v protikominterni pakt.

In tako Hitler grozi... V svojem zadnjem govoru je na primer rekel, da će bosta Anglija in Francija tudi zdaj odklonili njegove mirovne pogoje, tedaj bo "Nemčija skupno z Rusijo" — poslušale zastane zdaj utrip srca, ker pričakuje nekaj strahovitega, toda čujmo, kaj pride: — "tedaj bo Nemčija skupno z Rusijo — pričela posvetovanja o nadaljnih korakih..."

Grožnja o konsultaciji ali posvetovanju z Rusijo ne pomeni v časih, kakršni so današnji, popolnoma ničesar. Hitler razodeva s takimi grožnjami samo svoj obup in svojo nemoč. Ta njegova nemoč je v dejstvu, da ne bo Rusija niti zdaj, ko je dobila s Hitlerjevimi krvavimi boji vso poljsko Belorusijo, Ukrajino in dejansko nadvlado nad vsemi tremi baltiškimi državami, stopila ob Hitlerjevi strani v vojno, niti ne bo s Hitlerjem sklepla nobenih vojaških paktov. Naj vodi Moskva kakršno koli

politiko že, tako naivna ni, da bi sklepala pogodbe s človekom, ki se potaplja. In tudi če bi bila tako naivna ter se bavila s takimi možnostmi, bi jo moral od tega odvrniti že zgled Mussolinijevega zavezništva, ki prepušča Hitlerju, da sam použije kašo, ki si jo je skuhal.

V prvi fazi vojne je Hitler kljub ogromnim uspehom nemške armade v Poljski v političnem oziru zelo nesrečno operiral. Resnični zmagovalci te perijode je Sovjetska Rusija, ki si je pridobila poleg dela Poljske tudi nazaj nadoblast nad Vzhodnim morjem, katero je izgubila leta 1919. Za Hitlerja je to kaj žalostno dejstvo. In povečanje moči in oblasti Rusije na zapadni meji, more biti naperjeno samo proti enemu nasprotnemu igralcu, in ta igralec je — Nemčija.

Tudi brez obstoja dejanske vojaške fronte na vzhodu mora poslej Nemčija računati s povečano oblastjo in ojačenimi pozicijami Rusije. "Življenski prostor na vzhodu" si je Hitler s svojo politiko zdaj zaprl in ga zaigral. Njegova vojna v Poljski ne pomeni torej samo zmage, temveč tudi težak politični poraz.

UREDNIKOVA POŠTA

VERDIJEVA OPERA V S. N. DOMU

Dne 5. novembra vprizori S. N. Domu in "Falstaff" (1893).

Verdijev prvi uspeh v skladanju oper je bil v "I Lombardi" in "Ernani." Od tedaj je javnost večinoma vedno dobrodušno sprejela njegove skladbe, vsled česar je skoro vsako leto zložil po eno novo opero. Seveda, nekaj njegovih skladb tudi ni prišlo do veljave, toda z vprizitvijo "Rigoletta" leta 1851, je Verdi zaslovel kot največji italijski mojster te

izvajalca. Giuseppe Verdi, slavni italijski skladatelj se je rodil leta 1813, to je istega leta kot Richard Wagner. Za časa njegovega življenja se je povzdignila romantika in Wagnerjeva muzikalna drama je med tem triumfala; ustavnovile so se med tem tudi moderne šole za muzikalni pouk.

Verdi je bil zadnji in največji italijski skladatelj oper iz stare šole ter obenem ustavnovitelj moderne šole za glasbo v Italiji. Verdijsa dela se delijo v tri dobe. Prva doba: Priproste melodische skladbe. V tej dobi je zložil dve operi "I Lombardi" (1843) in "Ernani" leta 1844.

V drugi dobi: Zelo izpopolnjeni dramski efekti v vokalnih in orkestralnih silah. V tej dobi je skomponiral "Rigoletto" (1851), "Il Trovatore" (1853). Slednja je ekstremna melodrama; ustavnovile so se med tem tudi moderne šole za muzikalni pouk. Dalje: "La Traviata" (1853), "The Sicilian Västers" (1855), "The Masked Ball" (1861), — "The Force of Destiny" (1862) in "Dox Carlos" (1867).

Tretja doba: Pod vplivom Wagnerja. V tej dobi je zložil "Aida" (1871), "Otello" (1887).

E. Gorshe

Zabave in priredbe

Cleveland, O. — Da ne bo zopet kdo govoril, da Fende ne mora pisati dopisa, se moram ponovno izkazati, da znam, vsaj malo. In pričel bom z veselicami, ki se bodo vrstile letosno sezone.

Prva bo dne 14. oktobra v Držvenem domu na Recher Ave., v Euclid City.

Pred plesom se bodo pa tudi kazale premične slike. Po-

tej se boste tudi tam lahko zabavili.

Sporočao nam je bilo, da bo

poim bo tudi 35letnica S. N. P. J. ki bo proslavljena od

Torej se boste tudi tam lahko zabavili.

Gotovi smo, da boste postreženi z dobrimi jedili, ker naše gospodine ne bodo sfrfotale, in

Torej ne pozabite veselice dr. št. 53 SNPJ, ki se bo vršila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Dobra godba za ples.

Na 18. novembra greste pa zopet lahko na 6818 Denison, to je zopet na Westside k Commodors dr. št. 742 SNPJ, kjer bo ples za zabavo.

In ravno v isti dvorani na za-

padni strani ima društvo "Ve-

bit" proslavo v den 25. novem-
bra, kjer bodo obhajali 15letni

obstoj svojega društva. Števil-

ka je 54 in spada k SNPJ.

Torej upamo, da se snidemo

na vseh teh veselicah, ako bo le

mogoče. In na svidenje!

Frank Fende,
stari narodni delavec.

"Beli telovnik"

Cleveland, O. — Lep poletni čas že beži od nas; v jeseni smo in starika zima nam že iz dalje kima in se nam približuje. Kmalu bomo opustili izlete v prostu naravo in se zopet povrnili nazaj v naše Narodne domove. V teh domovih bodo v zimskem

času prirejala naša podporna in kulturna društva razne prreditve, igre, koncerte, operete in opere.

Eden izmed teh je tudi pevski zbor "Sloga". Pevski zbor Slovenske prireditev v skladanju oper je bil v "I Lombardi" in "Ernani." Od tedaj je javnost večinoma vedno dobrodušno sprejela njegove skladbe, vsled česar je skoro vsako leto zložil po eno novo opero. Seveda, nekaj njegovih skladb tudi ni prišlo do veljave, toda z vprizitvijo "Rigoletta" leta 1851, je Verdi zaslovel kot največji italijski mojster te

izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

času izvajalca. Giuseppe Verdi je bil četrty slavni italijski skladatelj v italijski zgodovini. Rojen je bil v vasici Roncole, kot sin revnih staršev, ki so imeli borno gostilno. Mladi Verdi je dobil prvi muzikalni pouk pa vsaškega organista. Kmalu se je privabil igrati na harmonij in je prevzel organizatorovo službo v domači farni, za kar so mu plačali manj kot \$25.00 na leto. Verdija je hudo potrila usoda, ko mu je v kratki

MIR JE NEMOGOČ BREZ GARANCIJ, IZJAVLJA VELIKA BRITANIJA

Angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain je v torek tekočega tedna izjavil pred parlamentom, da nemško-sovjetska "grožnja" ne bo nikoli v stani spremeniti odločnosti zavezniških sil za zlomitev hitlerizma, ampak da ako se stavi mirovne pogoje, se bo iste govoril proučil.

"Odgovornost za vojno leži na onih, ki so si zamislili in izvedli korak za korakom program agresivnosti, ki ogroža varnost cele Evrope," je izjavil Chamberlain. "Isti se ne da izogniti, niti se se je ne da upraviti."

David Lloyd George, ki je bil ministrski predsednik za časa zadnje svetovne vojne, je izjavil, da je pričakovati dalekosežnih mirovnih pogojev od strani Nemčije, in da bi jim vlada moralna tudi najresnejšo pozornost. V takem slučaju naj bi se vlada posvetovala tudi z Zedinjenimi državami.

Chamberlain je odgovoril, da je govorjenje o tem prezgodnjem, kajti Hitler ni stavil še nobenih mirovnih pogojev. "Zelo možno je," je rekel ministrski predsednik, "da se bo stavilo pogoje, katerih bi ne mogla upoštевati nobena vlada, ki ima še kaj spoštovanja do sebe."

Chamberlain je izjavil, da vričo preteklih skušenj Angliji ne more nikdar več zaupati Hitlerju, kajti že ponovno se je izkazalo, da nacijski režim prepoli svojo besedo, čim se mu da, to bolje služi njegovim namenom. Hitlerizem mora v Nemčiji izginuti, nakar bo pravljena Anglija, govoriti z nemškim ljudstvom samim.

Chamberlain je izjavil, da edini odgovor Anglije na nacijo-sovjetski sporazum mora biti nadaljevanje s tem, kar smo započeli, in mobilizirati vse vire in moč britskega imperija za učinkovito nadaljevanje vojne. Chamberlain pa se je v svojem govoru skrbno izognil vsem neprijateljski opazki napram Rusijo, dasiravno je posvaril Nemčijo, da se sporazum med Berlinom in Moskvo v končni analizi ne bo izkazal koristnim za Nemčijo. Chamberlain je tudi naglasil, da grožnja, da Rusija utegne stopiti v vojno na strani Nemčije, ne more odvrniti Anglije in Francije od njene temeljnega vojnega smisla, ki je končanje nemške agresivnosti.

Po govoru ministrskega predstnika je govoril Clement Attlee, ki je v imenu delavske skupanke izjavil: "Medtem ko moramo vsak vedeti za mir skrbno proučiti, moramo računati z realnostmi. Nič nam ne bo koristilo, ako trdili, da je mir, ko miru božja, ki je obstojal pretekel.

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Iz stare domovine

Požigalec na delu

V zgornjem Piterju pri Ptiju je neznan požigalec zanetil kopico slame na dvorišču posestnika Jožeta Rajha. Zgorelo je več gospodarskih poslopij Rajhovih, Zafošnikovih in Kovačevih. Nadaljno širjenje požara so gasilci preprečili. Istočasno je začela goret kopica slame pri poslopu Jere Dolenčeve na drugem koncu vasi. Tu so ogenj vaščani pogasili, predno je napravil kako večjo škodo. Tako naslednjo noč je spet začela goret kopica slame tik gospodarskega poslopja, pravista, katero so bili prejšnji večer resili. Ogenj so spet vaščani pogasili. Skoro istočasno je pogorela tako imenovana Rajhova bajta, ki je kakih 100 metrov oddaljena od omenjenih posestev. Prebivalstvo je razburjeno in se v strahu vrašuje, kdo požiga.

Cigani ciganijo

Cigani najdejo v Jugoslaviji vedno svoje žrtve, ki se dajo gladko oslepariti. V okolici Vraca v Vojvodini sta ciganki Lenka Šainova in Ljubica Bocova že večkrat dal posla orozništvu in sodišču. Zdaj sta spet ocigani premožnega kmeta Trajana Ivaška iz vasi Mesičev. Trajan jima je verjel, da je v njegovi kleti zakopan kotel s samimi zlatniki. Da bi ciganki s pomočjo duhov pričarali kotel z zlatniki na dan, je moral Trajan prodati dva in pol orala zemlje in je izplačal cigankama več ko 20,000 din. Ker se pa kotel le ni prikazal, je Trajan neko noč sam začel prekopavati tla v klesti. Toda vse iskanje je bilo zmanj. Drugo jutro je šel k orožniku in zahteval, da isti prisilil ciganki, naj pokažeta zaklad. Orožniki so prijeli obe ciganki.

HOOVER O VOJNI

Bivši predsednik Zed. držav Herbert Hoover je te dni v razgovoru z urednikom N. Y. World-Telegrama, Roy W. Howardom, izjavil, da zavezniške sile same lahko porazijo Hitlerja, brez ozira na pomoč, ki jo utegne dobiti od strani Rusije in Italije, in da torej ne potrebujejo ameriške pomoči. Ideja, da Zedinjene države morajo poseti v vojno, ako se hoče rešiti civilizacijo, dokler je še čas, je napačna, je rekel bivši predsednik.

"Ta dežela želi mir, toda ga

pripravljeni kupiti za ceno svobode in moralnih vrednot civilizacije."

FRONTA NA DALJNEM VZHODU

Vojna v Evropi je prepodila orijentalske zadeve s prvi strani dnevnega časopisa, toda dogodki, ki se tam odigravajo, so navzicle temi važni. Tako je po podpisu premirja med Rusijo in Japonsko, ki je slednji dal prostro roko, so japonske čete, ki so se prej nahajale ob sibirski meji, začele hiteti v Kitajsko. Vprizorjen je bil oster napad na Changsa v južno centralnem Kitaju, v katerem je bilo ubitih okrog dvajset tisoč mož. Mesto bo najbrže padlo in Japonci bodo dobili razvaline, kajti Kitajci so mesto že pred časom začiali.

Japonski aeroplani bombardirajo številna mesta v provinci Fukien, kot del vztrajnega japonskega prizadevanja, da se kitajsko ljudstvo prepiča o "miroljubnih namenih" mikadove vojske. Poroča se tudi o večji ofenzivi japonske armade ob želesniški progji med Cantom in Hankowom.

Medtem po Tokio vse to enostavno zanikuje. Po izjavi zunanjega ministra admirala Nomura, ima Japonska sedaj samo en cilj: pospeševati priateljstvo z Zedinjenimi državami. Upati je pač, da se v ta namen ne bo poslužila istih sredstev kot se jih poslužuje na Kitajskem.

KARDINAL MONDELEIN UMRL

V Chicago je umrl kardinal George Mundelein, ki je bil eden najvplivnejših katoliških prelatov v Zedinjenih državah. Bil je 67 let star. Umrl je nenadoma, ko je spal. Veljal za enega izmed bolj liberalnih cerkvenih

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs

Quivering nerves can make you old and haggard looking, cranky and hard to live with—can keep you awake nights and rob you of your appetite. Don't let yourself "go" like that. Start taking a good, reliable tonic—one made especially for women. And could you ask for anything which would have been better proved than the world-famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound?

Let the wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help Nature calm your stirring nerves, tone up your system, and ease intestinal distress from female functional disorders.

Make a note NOW to get a bottle of this time-proven Finkham's Compound TODAY

voditeljev ter je bil oseben prijatelj predsednika Rooseveltta. Rojen je bil v mestu New York.

ZAPOSLENOST JE VEČJA

Sto reprezentativnih podjetij v Clevelandu poroča, da so v septembru vposlila 5,400 novih delavcev, in da je pri omenjenih podjetjih sedaj zaposlenih 68,600 delovnih moči. To predstavlja povisek za 8.6 v primeri z avgustom.

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out acids and poisonous wastes from your blood is thru 3 million tiny, delicate Kidney tubes—or filters—the power of cheap, natural kidney or bladder drugs. If you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Headaches, Pain, Rheumatism, Ulcers, Eyes, Dizziness, Rheumatic Pains, Acidity, Burning, Smarting or Itching, don't take a prescription—get a bottle of our new prescription called Cystex (Swank Tex). Works fast, safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality, and is guaranteed to bring back your money back on return of empty package. Cystex costs only 9¢ a day at druggists and the guarantee protects you.

The 7 Kraft Cheese Spreads now in new-design Swankyswig glasses!

Sparkling glasses strewn with bright stars...the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk ima, sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVJE POSTANITE SE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja posilje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

Ciste, sveiele, zdrave KRSNE OCI so čudovita last. Murine očisti, in lašč ter je osvežujč in neškodljiv. Knjigo Eye Care ali Eye Beauty posiljemo brezplačno na zahtevo.

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

• Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned boiled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Ravnokar je izšla...
velepomembna knjiga
"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"
pisal Dragotin Lončar
prestavl v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznaní z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,
6231 St. Clair Avenue

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše

koledarje za 1940

• Pri nas imamo veliko izber vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe koledarje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbera nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite HEnderson 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRavnost

6231 St. Clair Avenue

VERIDICUS

37

VERA IN LJUBEZEN GOSPODA SVETLINA

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

Golob pa je med tem neu-

trudno mahal in pretepal, in ko so mu omagale roke, je začel suvati s koleni in brezati s stopali. Ves je blžje uprehan, pot mu je bil s čela po obrazu, ovratnik se mu je odpelj v mu je stal kakor rogljička ob licih pokonci, ovratnica mu je vihrala, klobuk je izgubil, in zmršeni lašje, dolga siva brada, pobesneli pogled in režeča usta so nudili gledalcem strašno sliku.

Danijel je vedno hotel uteči, a Golob ga je zmerom znova ujet za kapuco ali za belo vrvico, ga je zavihel naokoli in mu prisoli nov udarec ali brcu. Iz njega pa je bruhalo:

"Ti lump! Ti opica! Svinja; Tolovaj! Zver! Volkodlak! Lopov!"

Patri so skušali tovariša rešiti in ga potegniti medse. A Golob je sunil in lopnil, da so takoj odskočili. Starci so se stiskali k stenam ter so le glasno ječali in vzdihovali, debelušči se so tresli za svoje trebuhe ter so le oddaleč kričali in psovali, mršavi mlajši so se pač delali kakor bi Goloba naskakovali, a vsi so ovaduhu in ogleduhu Danijelu privočili. Zmerom so se spremeno umikali, obenem pa le navidezno drug drugega vzpodbjali:

"Primi! Drži ga! Stojte! Dolvol! Ne, ne! Oha! Oha!"

Najstrahopetnejše se je vedel prior. Dočim je provincial p. Kalist stojec na stolu in s prepali obrazom vsaj preko hrbotov patrov vzklikal:

"Sramota! Kje sta pp. Egidij in Virgilij? Poklicite vendor pp. Virgilija in Egidija! Kakšen škandal!" se je prior sesedel na tla in je s šklepetajočimi zobjmi jecjal latinske molitve.

Končno sta pritekla odnekod Egidij in Virgilij. Kuto sta imela visoko podpasano, da so se jima videle do kolen gole kostmate noge, okoli života sta imela privezan zakrpan višnjev predpasnik, rokava sta jim bila zavihana pred komolcem, a roke veje od prst.

Kakor besna bika sta se z globoko nagnjenima glavama in razprostrtnimi rokami zaletela proti Golobu in ga objela. Utrjeni Golob se ju je pač otresal, toda ukrotila sta ga in trdo posadila na klop. Patri so odnesli p. Danijela v obedinico, ga mčili z vodo in mu vlivali v usta vina.

Teda pa se je p. prior že postavil pred Goloba ter kukurikal nanj kakor togen star petelin brez repa in grebena:

"Cemu to? — Zakaj? — Kdo ste? — Ali ste blazni? — Marie veste, kje ste? — Božjega namestnika — blagoslovjenega moža ste tako žalili! — Orožnikom vas izročimo! V ječo vas pošljemo! Nesramnež ste! In vaš greh je strašen!"

Nič ni čakal odgovora, nego je le skakal, sikal in vrečal pred Golobom.

Golob pa je bil preveč uprehan. Niti glasu ni mogel dati več iz sebe. Le globoko je oddihaval in si s komolcem brisal znoj.

Prior se je togotil dalje in izprševal, se zgrajal in pretel, da je postal ves penast.

V refektoriju so spravili p. Danijela že toliko k zavesti, da je medlo odgovarjal p. provincialu.

"Kdo je ta nasilnež?"

"Ne poznam ga."

"Kaj ste mu vendor storili?"

"Prav nicesar. Po nedolžnem me . . ."

"A čemu vas je tako strašno psoval?"

"Ne zavedam se prav nobene ker njega ni bilo, je prišel p. Benedikt, da jo je še del v poslednje olje."

Teda se je p. Danijel ustavil, se ozrl po p. provincialu in dejal:

"P. Kajetana si je želela? — Hm, p. provincial, ali ni tu kakka intriga ali zlobna zamena imen? — Ali se ne vali name tuj greh? — Jaz nesrečne pokojnike, kakor sem že opetovanopravil, sploh nisem poznal. Morda se je umirajoči že bleido? Morda se je zagrešil kdo drug na moj račun? — P. Kajetan, hm, hm . . . Prosim, pokličite ga. Naj pove, čemu ni šel tja? — A jaz ne morem več . . . P. Kajetan ima besedo. Jutri, če bo mogoče, sem na razpolago . . . Zdaj pa moram odtod . . . omelevam . . ."

In pod pažduho tovarišev se je odplazil . . .

Omedieval pa je od ogorčenja in togote zunaj na hodniku tudi Golob.

"Ali je mogoče vse to? Ti lopov! Ti zver!" je ječal, a kričati ni mogel več.

"Pojdite po p. Kajetana! Ta-koj naj pride!" je velel prior.

"Pravkar je bil še tukaj . . . se je oglasil nekdo.

"Njegova muzikalna ušesa. Da, razumem: nervozem: jo poslast . . . Sicer pa ga veže spovedniška molčecnost . . . Naj pride torej p. Kajetan! Kaj je imel s pokojnico — Nov, nezaslišan škandal! In zopet p. Kajetan! Vedno p. Kajetan!"

Nestrpno je drobenčdal prior ob mizah gor in dol.

Oglasil pa se je zopet Golob: "Torej ne verjamete mi, gospode? Ali je mogoče, da mi ne verjamete?"

"Golob je začel znova našteti Danijelove grehe in je podarjal:

"Poštenjak sem . . . državni uradnik! A vi mi ne verjame?"

"Verjamemo ali ne . . . Goto-vo ste se zmotili v osebi . . . P. Danijel ni bil. Največjo krivico ste mu storili, a zadoščenje si poiščete sam. Kazni ne uideste . . . Le pojrite! Odvedite ga!" je ukazal prior.

"Sam večni Bog v nebesih ve, kakšno krivico mi delate!" je odgovoril p. Danijel. "Ker govorite take klevete, moram misliti, da ste ali blaznež ali ostuden lažnik."

"Jaz lažnik in klevetnik?!" je vzdihoval starec. "Jaz torej lažem in vas klevetam, ko vam povem v obraz, da ste ubogo dekle onečastili, jo spravili v blagoslovjeni stan . . ."

"Moj Bog, rešite me vendor tega norca!" je zakričal Danijel. "Vrzite ga na cesto ali izročite ga orožnikom! Saj je preveč strašno, kar se mu blede."

". . . nosečo se pahnili od sebe, jo v obupu pustili zaradi novih žensk, ki jih zapeljujete — ko vas je prišla rotit, da jo rešite propasti in sramote, steji svetovali, naj si da telesni plod po kaki babici odpravite."

"Grozno! Mož je hudo bolan. Halucinacije ima. Odvedite ga brž v blaznico! — Mene pa, prosim, odnesite v celo, da ležem v postelj. Ne morem se držati več pokonci!"

"Verujte mi, gospodje, čisto pameten sem, samo nepopisno nesrečen!" je prosil Golob. "Varovanka moja je namreč njegov nasvet žalibog poslušala in je zato včeraj zvečer zvečoma umrla."

"Jaz o tem ne vem čisto nesrečen," je odgovoril Danijel, skremžil obraz in se opiraje na dva tovariša dvignil, da odkrevlja v svojo sobo.

"Pri njeni smrti je bil p. Benedikt," je nadaljeval starec. "Njega vprašajte — on vam kaže! Črno na belem . . . !"

"Ah, p. Benedikt? Cemu p. Benedikt? Zakaj ni poklicala mene, ako me je poznala tako dobro?" je izzival Danijel in se počasi vlekel k stranskim dumrim.

"Svojega morilca pač nesrečnica ni marala videti. P. Kajetana si je želela, poštenjaka, a

ker njega ni bilo, je prišel p. Benedikt, da jo je še del v poslednje olje."

Patra Egidij in Virgilij sta Goloba dvignila in ga vlekla k izhodu.

"Vrnem se še . . . Danes pa sem uničen . . . Ne morem več. A vprašajte p. Benedikta . . .

"A prej je zahajala celo k spovedi? Golob je včeraj trdil tako!" je pripomnil provincial.

"Mogoče, a ni verjetno. P. Danijel se sploh ne spominja na njo. V samostanu je ne pozna nihče."

"Pa je baje p. Danijel celo k nji zahajal v šolo!"

"Tudi to je laž Govoril sem s šolsko postrežnico. Nikolki ni viden nobenega redovnika v šoli. Učiteljica se je klatila po polju in gozdovih . . . lahkomiseln dekle, ki se je zmerom smejeval in prepevalo. Včasih je prišla prav pozno ponoc domov. Kdo ve, v kakšni družbi je bila! Zadnji mesec še je postala otožna in je včasih jokala. In govorila je o smrti. Čisto pripravljala se je na smrt. In kar nič žalostna. Celo cinično se je smejava pri tem."

"A p. Danijel je imel že parkrat opraviti z ženskami . . . discipliniran je bil . . . še nedavno suspendiran . . ." je opomnil provincial in opat.

"P. Danijel je včasih resnično zelo posvetnih navad", je priznal prior. "Bil je pač mnogo dragoceno visečo uro, slikami starih mojstrov in s finimi dvorcevki na posebnem stojalu tik pompozne pisalne mize, sta p. Kalist in prior Kvirin na slednjega dopoldne razpravljala o najnovejši samostanski afieri.

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"V najem . . .

V najem se odda soba s koliki ženski. — Vpraša se na 6910 palinico, poštemenu moškemu St. Clair Ave., spredaj, zgodaj.

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in

"Ta ženska je pač tako rekoč samomorilka," je dejal prior. "Nič čudnega. Kar sem zvedel doslej o nji, me potruje v sodbi, da je bila popularna brezverka. Občevala je le z liberalci, brala je liberalne knjige in